

“Kelajak soati” darsining oliy ta’lim muassasalari uchun mashg‘ulot ssenariysi: 35-mavzu: “Mening portfoliom”

Annotatsiya: Mazkur dars talabalarda o‘zini anglash, shaxsiy rivojlanishni rejalashtirish, maqsad sari intilish, mas’uliyatlilik, tashabbuskorlik hamda o‘z ustida ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. “Mening portfoliom” mavzusi orqali talabalarga portfolio yuritishning mazmun-mohiyati, uning zamonaviy ta’lim va kasbiy faoliyatdagi ahamiyati, shuningdek, shaxsning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga ta’siri tushuntiriladi.

Dars davomida talabalar o‘z yutuqlari, qiziqishlari va kompetensiyalarini tahlil qilish orqali shaxsiy rivojlanish strategiyalarini belgilaydilar. Turli keyslar, akademik muhokamalar, kreativ topshiriqlar hamda jamoaviy faoliyat orqali portfolio shakllantirish bosqichlari va uni mazmunli boyitish usullarini o‘zlashtiradilar.

Mashg‘ulot jarayonida talabalarda o‘z imkoniyatlariga nisbatan ishonch, bo‘lajak kasbiga ongli munosabat, maqsad qo‘yish va unga erishish motivatsiyasi shakllantiriladi. Shuningdek, portfolio yuritish orqali talabalarda:

mustaqil fikrlash;

o‘z faoliyatini tahlil qilish;

vaqtni to‘g‘ri rejalashtirish;

o‘z yutuqlarini qadrlash;

shaxsiy mas’uliyatni his qilish kabi muhim hayotiy kompetensiyalar rivojlantiriladi.

Mazkur dars talabalarning o‘z salohiyatini anglashiga, ijodiy va intellektual imkoniyatlarini namoyon etishiga hamda kelajakdagi akademik va kasbiy faoliyatiga ongli ravishda tayyorgarlik ko‘rishiga xizmat qiladi

Aniq maqsadlar:

1. Talabalarda portfolio tushunchasi, uning mazmun-mohiyati va zamonaviy ta’lim tizimidagi strategik ahamiyati haqida fundamental tasavvur hosil qilish; portfolio yuritishning shaxsiy rivojlanish va professional muvaffaqiyatdagi o‘rnini tahliliy misollar orqali tushuntirish.

2. Talabalarning o‘z yutuqlari, kompetensiyalari va intellektual qobiliyatlarini tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish; portfolio orqali o‘z salohiyatini namoyon etish hamda maqsad sari ongli ravishda strategik harakat qilish usullarini amaliy misollar asosida ko‘rsatish.

3. Zamonaviy jamiyatda portfolio yuritishning dolzarbligi, Oliy ta’lim, xalqaro grant dasturlari, nufuzli tanlovlar va kasbiy faoliyatdagi o‘rni haqida aniq tushuncha

berish; raqamli va elektron portfolio (e-portfolio) yaratishning zamonaviy imkoniyatlari bilan tanishtirish.

4. Talabalarda o‘z ustida tizimli ishlash, istiqbolli maqsadlarni aniq belgilash, vaqtni samarali boshqarish (time management), erishilgan yutuqlarni qadrlash va uzluksiz rivojlanishga intilish, motivatsiyasini kuchaytirish; ularda shaxsiy mas’uliyat va o‘zini rivojlantirish kompetensiyalarini shakllantirish.

Asosiy g‘oyalar: Portfolio – insonning bilimlari, yutuqlari, intilishlari va shaxsiy rivojlanishini aks ettiruvchi muhim hayotiy vosita hisoblanadi. U talabaning nafaqat erishgan natijalarini, balki uning mehnatsevarligi, mas’uliyati, izlanishi va kelajak sari intilishini ham namoyon etadi. Portfolio ustida muntazam ishlaydigan talaba asta-sekin o‘z maqsadlarini aniq belgilashga, o‘z imkoniyat va qobiliyatlarini anglashga hamda o‘z ustida izchil ishlashga odatlanadi. Shu jihatdan portfolio shaxsning o‘zini anglash va rivojlantirishida muhim pedagogik instrument hamda shaxsiy *growth mindset* (o‘shish tafakkuri)ni shakllantirish vositasi sifatida namoyon bo‘ladi.

“Mening portfoliom” mavzusi talabalarga portfolio shunchaki hujjatlar yoki sertifikatlar yig‘indisi emasligini, balki insonning o‘z kelajagini ongli ravishda qurishga bo‘lgan intilishi, muvaffaqiyat sari tashlagan qadamlari va shaxsiy rivojlanish tarixini aks ettirishini anglatadi.

Portfolio yuritish jarayonida talaba o‘zining bilim va qobiliyatlarini, ijodiy hamda intellektual salohiyatini, tashabbuskorligi va faolligini chuqurroq anglay boshlaydi. Bu esa unda o‘ziga bo‘lgan ishonchni kuchaytiradi hamda kelajak maqsadlarini yanada aniqroq tasavvur qilishiga, ya’ni o‘zining shaxsiy *vision* (kelajak tasviri)iga yordam beradi.

Bugungi zamonaviy jamiyatda faqat bilimli bo‘lishning o‘zi yetarli emas. Inson o‘z imkoniyatlarini namoyon eta olishi, o‘z ustida ishlashi va erishgan natijalarini to‘g‘ri *presentation* (taqdimot) qila bilishi ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Portfolio aynan ana shu ko‘nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi. U talabalarda mas’uliyat, tartiblilik, mustaqil fikrlash va o‘z faoliyatini tahlil qilish kabi muhim hayotiy kompetensiyalarni rivojlantiradi. Shuningdek, portfolio yuritish orqali talabalar vaqtni qadrlashni, o‘z oldiga aniq maqsad qo‘yishni va yutuqlarini tizimli ravishda jamlab borishni o‘rganadilar.

Inson hayotidagi katta muvaffaqiyatlar ko‘pincha kichik, ammo mazmunli harakatlardan boshlanadi. Biror tanlovdagi ishtirok, o‘qilgan kitob, olingan sertifikat, yozilgan maqola, tayyorlangan loyiha yoki universitetdagi faollik kabi natijalar kelajakdagi muvaffaqiyatlar uchun mustahkam poydevor vazifasini bajaradi. Shu sababli har bir talaba o‘zining har qanday ijobiy yutug‘ini qadrlashi va uni rivojlanish yo‘lidagi muhim *experience* (tajriba) sifatida qabul qilishi lozim.

Shaxsiy rivojlanish, bilim olishga intilish, halol mehnat qilish va o‘z ustida muntazam ishlash inson muvaffaqiyatining asosiy omillaridan biridir. Agar talaba bugundan boshlab o‘z yutuqlari va tajribalarini portfolio orqali tartibli ravishda jamlab borsa, kelajakda o‘ziga ishonadigan, maqsadli, tashabbuskor va raqobatbardosh shaxs sifatida shakllanadi. Portfolio esa ana shu rivojlanish yo‘lini aks ettiruvchi shaxsiy muvaffaqiyat ko‘zgusi bo‘lib xizmat qiladi.

Darsdan keyin kutiladigan natijalar:

1. Aqliy va tushunchaviy:

Talabalar portfolio tushunchasi, uning mazmun-mohiyati va zamonaviy ta’lim tizimidagi ahamiyatini aniq tushuntira oladilar hamda portfolio insonning shaxsiy rivojlanishidagi muhim vosita ekanligini izohlab beradilar.

“Mening portfoliom” g‘oyasining mazmunini anglyadilar, ya’ni portfolio insonning bilimlari, yutuqlari, qobiliyatlari va kelajak maqsadlarini aks ettiruvchi shaxsiy rivojlanish xaritasi ekanligini tushuntiradilar.

Tartibsizlik, maqsadsizlik, vaqtni samarasiz o‘tkazish va o‘z ustida ishlamaslik kabi omillarning inson rivojlanishiga salbiy ta’sirini misollar orqali asoslaydilar.

O‘z-o‘zini rivojlantirish, shaxsiy mas’uliyat, maqsad qo‘yish va o‘z faoliyatini tahlil qilish tushunchalarini to‘g‘ri talqin qiladilar.

2. Hissiy va qadriy:

Talabalarda o‘z yutuqlarini qadrlash, o‘z ustida ishlash va kelajak maqsadlari sari intilishga nisbatan ichki ehtiyoj hamda ijobiy motivatsiya shakllanadi.

Bilim olish, izlanish, mehnatsevarlik, mas’uliyat va tashabbuskorlik kabi qadriyatlarga nisbatan hurmat hissi kuchayadi.

O‘zining qobiliyati va imkoniyatlariga ishonch ortadi, kelajak kasbga ongli munosabat shakllanadi.

Talabalarda “men ham muvaffaqiyatga erisha olaman” degan ichki ishonch va o‘zini rivojlantirishga bo‘lgan intilish rivojlanadi.

3. Amaliy ko‘nikmalar:

Talabalar portfolio yaratish va uni tizimli yuritish ko‘nikmalarini egallaydilar: sertifikatlar, diplomlar, ijodiy ishlar, loyihalar va boshqa yutuqlarni tartibli jamlashni o‘rganadilar.

O‘z qiziqishlari, qobiliyatlari va erishgan natijalarini tahlil qilish hamda ularni portfolio orqali namoyon etish malakasi shakllanadi.

Kelajak maqsadlarini rejalashtirish, vaqtni samarali taqsimlash va o‘z ustida muntazam ishlash ko‘nikmalari rivojlanadi.

Elektron portfolio yaratish, zamonaviy texnologiyalar va raqamli platformalardan foydalanish bo‘yicha dastlabki amaliy tajribaga ega bo‘ladilar.

4. Ijtimoiy-pedagogik:

Auditoriyada o‘zaro qo‘llab-quvvatlash, bir-birining yutuqlarini qadrlash va ijobiy motivatsiyaga asoslangan muhit shakllanadi.

Talabalarda ochiq muloqot qilish, o‘z fikrini erkin ifodalash va boshqalarning fikriga hurmat bilan munosabatda bo‘lish odatlari rivojlanadi.

Guruh ichida topshiriqlar, muhokamalar va taqdimotlar orqali talabalar bir-biriga portfolio yuritishning ahamiyatini tushuntiradilar hamda shaxsiy rivojlanishga oid tajribalar bilan o‘rtoqlashadilar.

Talabalar o‘z kelajagini ongli ravishda rejalashtirish, jamiyatda faol va raqobatbardosh shaxs bo‘lib shakllanish uchun o‘z ustida ishlash zarurligini anglaydilar hamda bu yo‘lda faol bo‘lishga intiladilar.

Metapredmet: Metapredmet yondashuv talabalarda turli fanlar, hayotiy vaziyatlar va ijtimoiy muhitda qo‘llanadigan umumiy kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladi. “Mening portfoliom” mavzusidagi mazkur darsda esa bu yondashuv talabalarga o‘z qobiliyatlari, yutuqlari, qiziqishlari va *career goals* (karyera maqsadlari)ni fanlararo integratsiya hamda hayotiy tajribalar bilan bog‘liq holda anglash imkonini beradi. Mashg‘ulot davomida talabalar portfolio yuritish orqali o‘z ustida ishlash, *critical thinking* (tanqidiy fikrlash), maqsad qo‘yish, o‘z faoliyatini tahlil qilish va o‘zini namoyon etish ko‘nikmalarini rivojlantiradilar. Masalan:

Matematika: Talabalar vaqtni rejalashtirish va maqsad sari harakat qilishga oid oddiy hisob-kitoblarni bajaradilar. Masalan, bir oy davomida o‘qilgan kitoblar soni, qatnashilgan tadbirlar yoki o‘zlashtirilgan yangi ko‘nikmalar bo‘yicha jadval tuzadilar hamda natijalarni tahlil qiladilar. Bu orqali portfolio yuritishda tizimlilik va rejaliilikning ahamiyatini tushunadilar.

Muloqot: Juftlik yoki kichik guruhlarda “Mening eng katta yutug‘im”, “Kasbimning ustasiman” yoki “Men qanday portfolio yaratmoqchiman?” mavzularida qisqa nutq va taqdimotlar tayyorlaydilar va auditorida chiqish qiladilar. Bu faoliyat talabalarda o‘z fikrini erkin ifodalash va o‘zini taqdim eta olish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Tarbiya: Talabalar “Mening kelajakdagi rejam” yoki “Mening muvaffaqiyat xaritam” mavzusida *mind-map* yaratadilar. Unda o‘z maqsadlari, intellektual qiziqishlari, rivojlantirmoqchi bo‘lgan kompetensiyalari va erishmoqchi bo‘lgan yutuqlarini aks ettiradilar. Shuningdek, “Mening shaxsiy rivojlanish qoidalarim” mavzusida o‘z oldiga 5 ta amaliy qoida yozadilar. Masalan:

har kuni yangi bilim olish;

time management (vaqtni boshqarish)ga amal qilish;

boshlagan loyihani yakuniga yetkazish;

yutuqlarni tahlil qilish va rivojlantirish hamda o‘z ustida ishlash.

Mazkur faoliyatlar orqali talabalar portfolio yuritishning nafaqat akademik, balki hayotiy ahamiyatini ham anglay boshlaydilar hamda o‘z kelajagini ongli ravishda *planning* (rejalashtirish) qilishga intiladilar.

Dars hamkori: Qori Niyoziy nomidagi Tarbiya pedagogikasi milliy instituti.
<https://milliytarbiya.uzedu.uz/>

Dars davomiyligi: 45 daqiqa.

Tavsiya etilgan mashg‘ulot shakli: bilim beruvchi suhbat, video parchalar, o‘yin elementlari va qo‘shimcha materiallardan foydalanishni nazarda tutadi.

Materiallar to‘plami:

ssenariy;

uslubiy tavsiyalar;

videomateriallar;

interaktiv topshiriqlar;

taqdimot.

I. KIRISH

Pedagog: Assalomu alaykum, aziz talabalar! Bugungi “Kelajak soati” mashg‘ulotimiz sizlarning hayotingizdagi juda muhim mavzulardan biriga bag‘ishlanadi. Mavzuyimizning nomi – “Mening portfoliom”.

Pedagog: Aziz talabalar, portfolio deganda nimani tushunasiz? Kim javob beradi?

Talabalar: Talabalar javob berishadi.

Pedagog: Har bir insonning hayotida o‘zini namoyon etish, o‘z qobiliyatini ko‘rsatish va kelajakdagi maqsadlariga erishish uchun imkoniyatlar bo‘ladi. Ammo bu imkoniyatlardan samarali foydalanish uchun inson o‘z yutuqlari, bilimlari, tajribasi va intellektual qiziqishlarini aniq taqdimot qila olishi kerak. Aynan portfolio ana shunday imkoniyatni yaratadi.

Portfolio so‘zi italyan tilidagi “portafoglio” hamda fransuz tilidagi “portefeuille” so‘zlaridan kelib chiqqan bo‘lib, “hujjatlar saqlanadigan papka”, “qimmatli materiallar to‘plami”, “ishlar jamlanmasi” degan ma’nalarni anglatadi.

Bugungi kunda zamonaviy dunyoda faqatgina yaxshi baho olib o‘qishning o‘zi yetarli emas. Insonning tashabbuskorligi, ijodkorligi, ijtimoiy faolligi, loyihalardagi ishtiroki, erishgan natijalari ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Siz qatnashgan tanlovlar, olgan sertifikatlar, yozgan maqolalar, sport yoki san’atdagi yutuqlaringiz – bularning barchasi sizning shaxsiy rivojlanish tarixingizdir.

Tasavvur qiling, siz kelajakda nufuzli kompaniyalarda ishlash uchun hujjat topshiryapsiz, sizni boshqalardan ajratib turadigan jihat nima bo‘ladi? Albatta, sizning mehnatingiz, qiziqishlaringiz va erishgan yutuqlaringizni aks ettiruvchi portfolio.

Portfolio – bu oddiy hujjatlar jamlanmasi emas. U sizning kim ekanligingizni, nimaga qiziqishingizni, qanday maqsadlaringiz borligini, nimalarga qodir ekanligingizni ko‘rsatadigan shaxsiy rivojlanish xaritasidir.

Hozirgi kunda mamlakatimizda yoshlarning sifatli ta’lim olishi, xorijiy tillarni o‘rganishi, zamonaviy kasblarni egallashi, xalqaro tanlov va grantlarda qatnashishi uchun juda katta sharoitlar yaratilmoqda. Eng muhimi, davlat yoshlarning faqat “baho olishi”ni emas, o‘z qiziqishi, qobiliyati va iste’dodini topib, uni rivojlantirishini qo‘llab-quvvatlamog‘da. Kelinglar, hozir shu imkoniyatlar va yoshlarga berilayotgan e’tibor haqida videorolikni tomosha qilamiz.

Vizual kontent

Har bir yoshning o‘z yo‘li bor

https://t.me/kelajaksoati_rasmiy/604

Pedagog: Shuni unutmanglar: bugungi O‘zbekistonda imkoniyat eshiklari ochiq – endi qaysi cho‘qqiga chiqishingizni sizning bilimga chanqoqligingiz, mehnatingiz va portfoliingiz hal qiladi.

Aziz talabalar, bugungi mashg‘ulot davomida biz portfolio nima uchun kerakligi, uni qanday shakllantirish mumkinligi hamda kelajakdagi muvaffaqiyatlaringizda uning o‘rni haqida suhbatlashamiz. Siz o‘zingizning kuchli tomonlaringizni anglashga, maqsadlaringizni belgilashga va kelajak rejangizni yanada aniqroq tasavvur qilishga harakat qilasiz.

Shuni unutmangki, bugun yig‘ilgan kichik yutuqlar – ertangi katta muvaffaqiyatlarning poydevoridir.

Keling, endi birgalikda o‘z kelajagimiz sari ilk qadamlardan biri bo‘lgan “Mening portfoliom” mavzusida fikr yuritamiz!

II. ASOSIY QISM

Muvaffaqiyat trayektoriyasi: portfolio nima uchun kerak?

Pedagog: Aziz talabalar, bugungi kunda dunyo juda tez o‘zgaryapti. Endi faqat diplomning o‘zi yetarli bo‘lmay qolmoqda. Chunki universitetlar ham, ish beruvchilar ham insonning faqat baholariga emas, uning real salohiyatiga qaray boshladi. Ya’ni siz nimalarni bilishingizdan tashqari, shu bilim bilan nima qila olishingiz ham muhim bo‘lib qoldi.

Tasavvur qiling, bir ish o‘rniga ikki talaba suhbatga keldi. Ikkalasining diplomi bir xil, baholari ham deyarli teng. Lekin birinchi talaba faqat “Men faolman”, “Men liderman”, “Men mas’uliyatliman” deb gapiryapti. Ikkinchi talaba esa portfolio ochib: xalqaro sertifikatlarini, o‘zi qatnashgan loyihalarni, volontyorlik faoliyatini, media ishlari va maqolalarini, startap yoki tashabbuslarini, olgan tavsiyanomalarini ko‘rsatmoqda.

Tabiiyki, ikkinchi talabaning so‘zlari ishonchliroq ko‘rinadi. Chunki portfolio gapni fakt bilan isbotlaydi.

Bugungi zamonaviy ta’lim tizimida portfolio insonning o‘z ustida ishlash darajasini, mustaqil fikrlashini, tashabbuskorligini, vaqt davomida qanday o‘sganini ko‘rsatadigan vositaga aylandi.

Aslida portfolio – bu sizning “raqamli reputatsiyangiz”. Hozir ko‘plab universitetlar va kompaniyalar birinchi taassurotni aynan portfolio orqali shakllantiradi. Ba’zan inson bilan uchrashmasdan oldin ham uning qanday shaxs ekaniga portfolio orqali baho beriladi.

Masalan:

IT yo‘nalishidagi talabaning GitHub loyihalari;

dizaynning kreativ ishlari;

jurnalistning maqolalari;

yuristning moot court yoki debatdagi ishtiroki;

pedagogning metodik ishlari – bularning barchasi portfolio tarkibiga kiradi.

Eng muhimi, portfolio insonning faqat bugungi holatini emas, uning rivojlanish trayektoriyasini ko'rsatadi. Ya'ni kecha qanday edingiz, bugun qayerdasiz va ertaga qayerga ketayotganingizni aks ettiradi.

Tasavvur qiling, siz HR mutaxassisiz. Men sizlarga ikki xil nomzod haqida qisqacha ma'lumot o'qib beraman.

1-nomzod:

Baholari yaxshi.

Ingliz tilini biladi.

Faolman deb aytadi.

2-nomzod:

IELTS sertifikati bor.

2 ta volontyorlik loyihasida qatnashgan.

TEDx tadbirida moderator bo'lgan.

Ilmiy maqola chop etgan.

Portfolio havolasini yuborgan.

Aytinglar-chi, qaysi nomzod sizlarda ko'proq ishonch uyg'otdi? Nega? Qaysi nomzod o'zini yaxshiroq namoyon qila oldi?

Talabalar fikr bildiradilar.

Pedagog: Ko'ryapsizlarmi, bugungi raqobat davrida bilimning o'zi yetmaydi. Inson o'z salohiyatini ko'rsata olishi ham kerak. Portfolio aynan mana shu vazifani bajaradi. U sizning imkoniyatlaringizni ko'rinadigan qiladi.

Shuning uchun portfolio yaratishga shunchaki hujjat to'plash emas, o'z kelajagingizni ongli ravishda qurish jarayoni deb qarashingiz lozim.

Ko'pchilik portfolio deganda faqat diplom yoki sertifikatlarni tushunadi. Aslida esa insonning jamiyatdagi faolligi, boshqalarga foydasi tegayotgan ishlari ham portfolio uchun juda katta ahamiyatga ega.

Ayniqsa bugungi kunda volontyorlik faoliyati dunyoning eng kuchli universitetlari va tashkilotlari tomonidan yuqori baholanmoqda. Chunki volontyorlik insonning faqat bilimni emas, uning mas'uliyati, tashabbuskorligi, liderligi va odamlar bilan ishlash qobiliyatini ham namoyon qiladi. Kelinglar, hozir volontyorlik faoliyati yoshlar hayotini qanday o'zgartirayotgani haqida videoni tomosha qilamiz.

Vizual kontent

“Tabassum” inklyuziv ustaxonasidamiz

<https://youtu.be/nyYohMDsFyM>

Pedagog: Ko‘rdingizmi, ba‘zan insonning eng katta yutug‘i medal yoki sertifikat emas, balki kimningdir hayotiga foyda bera olganidir. Ana shunday tajribalar esa portfolioni nafaqat kuchli, balki mazmunli ham qiladi.

Har bir yutuq – muvaffaqiyat poydevori

Pedagog: Aziz talabalar, ko‘pincha erishgan natijalaringizni oddiy holdek qabul qilasiz. Masalan, ilmiy konferensiya, sport musobaqasi yoki jamoat ishlaridagi ishtirokingiz talabalik hayotining ajralmas qismi. Siz bularni shunchaki o‘tkazib yubormay, har birini kelajagingiz poydevoriga qo‘yilayotgan g‘isht deb qabul qilsangiz, portfoliolingiz to‘lib, mazmunli bo‘lib boraveradi. Katta muvaffaqiyatlar doimo kichik, ammo izchil qadamlardan iborat ekanini unutmang.

Portfolio ana shu intellektual va ijtimoiy yutuqlarni birlashtirib, sizning shaxsiy rivojlanish tarixingizni yaratadi.

Jumladan,

akademik diplom va sertifikatlar;

mualliflik maqolalari;

mutolaa qilingan maxsus adabiyotlar;

amalga oshirilgan loyihalar;

ijtimoiy faollik – bularning barchasi sizning *individual progressingizni* namoyon etadi.

Ba‘zan bitta kreativ tashabbus butun kelajagingizni belgilab berishi mumkin. Eng asosiysi – uzluksiz o‘z ustida ishlash va harakatdan to‘xtamaslikdir.

Portfolio – o‘z ustida ishlash maktabi

Pedagog: Aziz talabalar, portfolio yuritish insonni tartib-intizomga, mas’uliyatga va o‘z ustida ishlashga o‘rgatadi. Chunki portfolio tayyorlash jarayonida inson o‘z faoliyatiga nazar tashlaydi va quyidagi savollar ustida o‘ylaydi:

Men nimaga qiziqaman?

Qanday yutuqlarga erishdim?

Qaysi jihatlarimni rivojlantirishim kerak?

Kelajakdagi maqsadim nima?

Bu esa insonda refleksiv fikrlashni shakllantiradi. Ya’ni inson o‘z faoliyatini tahlil qilishni o‘rganadi.

Masalan, ayrim talabalar texnologiyaga qiziqadi, boshqalari san’at yoki sportga moyil bo‘ladi. Portfolio ana shu qobiliyatlarni aniqlash va rivojlantirishga yordam beradi.

Shuning uchun portfolio yuritayotgan talaba asta-sekin maqsadini aniq belgilashga, vaqtni to‘g‘ri rejalashtirishga, o‘z ustida ishlashga va natijalarni baholashga o‘rganadi.

Kelinglar, endi “El-yurt umidi” jamg‘armasi ijrochi direktori, dunyoning TOP universitetlarida ta’lim oluvchi yoshlar uchun grant dasturlariga tanlovlar tashkil qilib va o‘tkazib keladigan ekspert Gulnoza Ismoilovanning universitetlarni tanlash, ularga hujjat topshirish bo‘yicha tavsiyalarini tinglaymiz.

Vizual kontent

Xorijda o‘qish bo‘yicha eng ko‘p beriladigan savollarga Gulnoza Ismoilovadan javoblar

<https://youtu.be/IODaM5f57eE>

Pedagog: Ko‘rdingizmi, aziz talabalar, TOP universitetga kirish yo‘li faqat hujjat topshirishdan iborat emas. Inson avvalo o‘z maqsadini aniq belgilashi, qaysi davlat va universitet uning qiziqishlari hamda kelajak rejalari uchun mos ekanini to‘g‘ri tanlay olishi kerak. Chunki to‘g‘ri tanlov – kelajakdagi muvaffaqiyatning eng muhim bosqichlaridan biridir.

Elektron portfolio va zamonaviy imkoniyatlar

Pedagog: Aziz talabalar, bugungi kunda dunyo raqamli texnologiyalar asosida rivojlanmoqda. Hayotimizning deyarli barcha sohalari internet va axborot texnologiyalari bilan chambarchas bog‘lanib bormoqda. Ta’lim tizimida ham zamonaviy yondashuvlar tobora keng qo‘llanilmoqda. Ana shunday innovatsion vositalardan biri elektron portfolio hisoblanadi.

Elektron portfolio – bu talabaning bilimlari, yutuqlari, ijodiy ishlari, loyihalari va shaxsiy rivojlanishini raqamli shaklda jamlash, saqlash va namoyish etish vositasidir. Oddiy qog‘oz shaklidagi portfolio ma’lum bir joyda saqlansa, elektron portfolio istalgan vaqtda va istalgan joyda foydalanish imkonini beradi.

Bugungi yoshlar zamonaviy texnologiyalar bilan ishlashga qiziqadi. Shu sababli elektron portfolio nafaqat qulay vosita, balki talabaning raqamli kompetensiyalarini rivojlantiruvchi muhim platforma ham hisoblanadi.

Elektron portfolio quyidagi imkoniyatlari bilan ahamiyatlidir:

ma’lumotlarni uzoq muddat xavfsiz saqlash;

materiallarni tezkor yangilab borish;

rasm, video, audio va taqdimotlarni joylashtirish;

yutuqlarni tartibli tizimlashtirish;

portfolio materiallarini boshqalar bilan tez ulashish imkoniyati.

Tasavvur qiling, siz biror grant dasturiga yoki ishga qabul qilinish uchun hujjat topshiryapsiz. Sizning barcha yutuqlaringiz, loyihalaringiz va sertifikatlaringiz elektron portfolio shaklida tartibli joylashtirilgan bo‘lsa, bu siz haqingizda ijobiy

taassurot uygʻotadi. Chunki, zamonaviy dunyoda insonning oʻzini taqdim eta olish madaniyati ham muhim ahamiyatga ega.

Hozirgi kunda yoshlar elektron portfolio yaratishda turli platformalardan foydalanmoqdalar. Jumladan:

Google Drive – hujjat va sertifikatlarni saqlash uchun;

Canva – zamonaviy dizayn asosida portfolio yaratish uchun;

Power Point – taqdimot shaklidagi portfolio tayyorlash uchun;

shaxsiy blog yoki saytlar – oʻz ijodiy ishlari va loyihalarini namoyish etish uchun xizmat qilmoqda.

Bundan tashqari, ayrim yoshlar ijtimoiy tarmoqlardan ham oʻz yutuqlari va loyihalarini targʻib qilish vositasi sifatida foydalanmoqda. Bu esa ularning kommunikativ faolligini, media madaniyatini va zamonaviy axborot muhitida ishlash koʻnikmalarini rivojlantiradi.

Bundan tashqari, bugungi kunda dunyo boʻylab millionlab yoshlar va mutaxassislar LinkedIn platformasidan ham faol foydalanmoqda. LinkedIn – bu oddiy ijtimoiy tarmoq emas, balki insonning bilimlari, koʻnikmalari, loyihalari, sertifikatlari va yutuqlarini namoyish etuvchi professional platformadir. Koʻplab universitetlar, xalqaro tashkilotlar va yirik kompaniyalar yoshlarning aynan LinkedIn profiliga ham eʼtibor qaratmoqda. Chunki u yerda insonning faolligi, qiziqishlari va rivojlanish yoʻli yaqqol koʻrinadi.

Tasavvur qiling, siz hali maktab oʻquvchisi boʻlsangiz ham, kelajakdagi kasbingizga oid loyihalar, sertifikatlar, volontyorlik ishlari yoki ijodiy

faoliyatingizni LinkedIn orqali dunyoga ko'rsata olasiz. Balki aynan shu profil sizga kelajakda grant, stajirovka yoki katta imkoniyatlar eshigini ochib berar.

Kelinglar, hozir juda qiziq bir tajriba qilib ko'ramiz. Tasavvur qiling, bugunning o'zida siz haqingizda internetda "professional sahifa" ochildi. U yerga atigi 3 ta ma'lumot yozish mumkin. Siz o'zingiz haqingizda nimani yozgan bo'lardingiz?

Masalan:

"IELTS 7.0 uchun tayyorlanyapman"

"Robototexnika bo'yicha loyiha qilganman"

"Maktabdagi media guruhida faolman"

Pedagog: Endi 30 soniyada o'zingizning "mini profil"ingizni tuzing. Qani, kimning profili eng qiziq va kuchli chiqar ekin?

Talabalar ishlashadi.

Pedagog: Ko'rdingizmi, aslida sizlarning har biringizda portfolio uchun material bor. Faqat uni to'g'ri ko'rsatish va rivojlantirish kerak. Balki hozir oddiy tuyulayotgan mashg'ulot, kichik loyiha yoki sertifikat ertaga sizning eng katta ustunligingizga aylanishi mumkin.

Elektron portfolio talabani faqat material yig'ishga emas, balki o'z faoliyatini tahlil qilishga ham o'rgatadi. Chunki, inson har safar yangi yutuq qo'shganida o'z rivojlanish bosqichlarini ko'ra boshlaydi. Bu esa unda o'ziga bo'lgan ishonch va motivatsiyani kuchaytiradi.

Aziz talabalar, kelajak – zamonaviy texnologiyalarni biladigan, o'z ustida ishlaydigan va o'z imkoniyatlarini to'g'ri namoyon eta oladigan yoshlar qo'lidir. Shuning uchun bugundan boshlab siz ham o'z elektron portfoliologizni shakllantirishni boshlang. Chunki, bugungi kichik tajriba ertangi katta muvaffaqiyatning poydevoriga aylanishi mumkin.

Kuchli portfolio yaratishning eng muhim jihatlaridan biri – insonning o'z oldiga aniq maqsad qo'ya olishidir. Chunki qayerga borishni bilgan inson o'z portfoliosini ham aynan o'sha maqsadga mos shakllantira boshlaydi.

Biz yuqorida "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori Gulnoza Ismoilovanning universitetlar tanlashga oid tavsiyalarini tingladik. Kelinglar, hozir dunyodagi hamda O'zbekistondagi TOP universitetlar reytingi bilan tanishamiz.

Vizual kontent

Dunyodagi va O'zbekistondagi top universitetlar bilan tanishning

<https://youtu.be/H3zFvgFdidU>

Muvaffaqiyat sari yetaklovchi omil: kuchli va mazmunli portfolio yaratish strategiyasi

Pedagog: Aziz talabalar, portfolio yaratishda eng avvalo inson o'z oldiga aniq maqsad qo'ya olishi zarur. Chunki maqsadsiz faoliyat tartibsiz harakatga o'xshaydi. Agar inson o'z kelajagini tasavvur qila olsa, portfolio ham aynan shu yo'nalishda shakllana boshlaydi.

Kuchli portfolio yaratishda quyidagi jihatlarga alohida e'tibor qaratish zarur:

Yutuqlarni tizimli jamlash

Har qanday sertifikat, diplom, tashakkurnoma yoki loyiha natijasi tartibli ravishda saqlanishi kerak. Chunki vaqt o'tishi bilan ayrim hujjatlar yo'qolishi yoki unutilishi mumkin. Portfolio esa insonning rivojlanish tarixini bosqichma-bosqich aks ettirib boradi.

Sifat va mazmun

Portfolio faqat hujjatlar soni bilan emas, balki uning mazmuni va sifati bilan baholanadi. Shuning uchun unga insonning haqiqiy qobiliyatini namoyon etadigan eng yaxshi ishlari kiritilishi kerak.

Masalan, eng yaxshi loyihaviy ishlari, ijodiy maqolalari, ilmiy izlanishlari, sport yoki san'atdagi natijalari, ijtimoiy faoliyatga oid materiallari portfolio mazmunini boyitadi.

Dizayn va tartib

Portfolio kishilar haqida ilk taassurotni shakllantiradi. Shu sababli uning tartibli, estetik va tushunarli bo'lishi muhimdir. Chiroyli dizayn, aniq joylashtirilgan ma'lumotlar va tartibli tuzilma portfolio qiymatini yanada oshiradi.

Bugungi kunda elektron portfolio yaratish imkoniyatlari kengayib borayotgani ham yoshlar uchun katta qulaylik yaratmoqda.

O'z-o'zini tahlil qilish

Portfolio yuritish insonni o'z ustida ishlashga undaydi. Har bir yangi natija insonni o'z faoliyatini baholashga, kamchiliklarini ko'rishga, yangi maqsadlarni belgilashga undaydi. Bu esa shaxsning refleksiv va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Chunki insonning kelajagi uning bugungi intilishi va harakatlariga bog'liq.

III. YAKUNIY QISM

Pedagog: Aziz talabalar, bugungi mashg'ulot davomida biz portfolio haqida suhbatlashdik. Balki ayrimlaringiz uchun bu oddiy hujjatlar to'plamidek tuyulganidir. Ammo aslida portfolio – bu insonning mehnati, intilishi, orzulari va maqsadlari aks etadigan shaxsiy rivojlanish tarixidir.

Hayotda insonning har bir harakati izsiz ketmaydi. Siz bugun o'qiyotgan kitobingiz, qatnashayotgan tanlovingiz, olayotgan bilimingiz yoki qilayotgan kichik tashabbusingiz bilan o'z kelajagingizni qurib boryapsiz. Ba'zan inson o'zi qilayotgan ishning qanchalik muhim ekanligini darhol his qilmaydi. Lekin vaqt

o‘tib, aynan mana shu kichik tajribalar katta muvaffaqiyatlarning asosiga aylanishi mumkin.

Shu sababli sizlarga bugundan boshlab “Har hafta – bir yangi iz” chellenjini taklif qilaman. Keyingi haftadan boshlab har juma kuni o‘zingizga bitta savol bering: “Bu hafta mening portfoliolimga qo‘shishga arziydigan nima ish qildim?” Bu katta yutuq bo‘lishi shart emas. Balki yangi kitob tugatgandirsiz, yangi dastur o‘rgangandirsiz, biror tadbirda faol qatnashgandirsiz, jamoa bilan ishlashni o‘rgangandirsiz yoki shunchaki o‘zingizni yenga olgandirsiz. Muhimi – inson doimiy o‘shishda bo‘lishi kerak.

Bir necha yildan keyin ortga qaraganingizda, sizni katta qilgan narsa birdaniga sodir bo‘lgan ulkan muvaffaqiyat emas, balki mana shunday muntazam kichik qadamlar bo‘lganini tushunasiz.

Yodingizda bo‘lsin: eng kuchli portfolio – bu qog‘ozdagi chiroyli dizayn emas, balki ortida haqiqiy mehnat, tajriba va intilish turgan portfolio hisoblanadi.

Shuning bilan bugungi mashg‘ulotimiz o‘z nihoyasiga yetdi. O‘zingizning eng yaxshi versiyangizni yaratishdan charchamang.

Ko‘rishguncha salomat bo‘ling!